

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

ANALYSIS|| FIDEI CA=||THOLICAE,||

Valencia, Gregorio de

Ingolstadii, 1585

VD16 V 55

Qvem Modvm Debeat Tenere Pontifex in definiendo secundum prædictas
regulas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47934)

Pontificem, de quavis controuersia, fidelium omnium sententiam inquirere. Hoc enim neq; fieri potest, neq; si posset, expediret. Ferè enim eiusmodi sunt quæ in cōtrouersiam fidei adducuntur, vt captum vulgarium fidelium longè superent. Illud solum contendo: Si quando de re aliqua in materia religionis controuersa constaret, fidelium omnium concordem esse sententiam (solet autem id cōstare vel ex ipsa praxi, alicuius cultus communiter apud Christianos populos recepta, vel ex scandalo & offensione cōmuni, quæ ex opinione aliqua oritur, &c.) meritò posse ac debere Pontificem illâ niti, vt quæ esset Ecclesiæ sententia infallibilis. Atque hoc mihi tantum voluisse^a Thomas VValdensis videtur, cum ait, Ecclesiam, cuius est determinare doctrinâ fidei, testimonium communium fidelium non excludere, sed includere, tametsi non soleant (inquit) interrogari, quòd minus cōmodè valeant sententiam explicare suam. Quare minimè debuit^b Canus hanc VValdensis sententiam reprehendere.

^a Lib. 2. doctrinal. fidei, cap. 20.

^b Lib. 2. de locis Theolog. cap. 7.

QVEM MODVM DEBEAT TENERE PONTIFEX in definiendo secundum predictas regulas.

SEd existit hic ad extremum quæstio, quæ ex dictis oritur. Nam si regulæ infallibiles ad controuersiam fidei constituendam tam multæ sunt, tamq; latè patent, dubium esse potest, vtrum Pontifex determinatè debeat illas omnes cōsulere, vel certè aliquam, aut aliquas? Item vtrum determinatè debeat in eiusmodi inquisitione, & studio, aliorum quoq; vti opera; vt Episcoporū, vel Cardinalium, &c. an verò omnia ista sint planè in illius arbitrio posita: nimirum vt in adhibenda diligentia eum ipse modum teneat, quem expedire magis putauerit?

Qua ratione Pontifex oporteat in definiendo sui supra dictis regulis.

Hh 2 Respon-

*Aliquos etiam
alios rerum di-
ninarum peri-
tos consulendos
esse à Pontifice.*

*Diligentiā in
definitionibus
fidei adhiben-
dam, non oportere
semper esse
eius modi.*

*Sententiā qua-
dam falsā de
Esi auctoritate
in Romani
Pontificis.*

Respondeo. Primum, ut alios etiam, qui in diuinis literis rebusque Theologicis exercitati sint, consulat, eorumque opera utatur, omnino est consentaneum. Hoc enim & ipsa rei conditio postulat, quæ sanè est grauissima, & perpetuus etiam Pontificum usus declarat, quandoque illis fuit aliquid in materia fidei cõstituendum. Cætera verò, quæ ad diligentiam modum in definiendo adhibendum attinent, planè pendent ex libero Pontificis arbitrio: nempe ut opera horum vel illorum Doctorum potius utatur, siue Cardinales illi, siue Episcopi, siue alij sint: Item ut hanc vel illam vel illas regulas consulat, quatenus requiret ratio subiectæ materiæ. Satis enim ad rectè definiendum fuerit, si eam ille diligentiam adhibeat, quæ ad ipsam rem, qua de agitur, iudicari possit sufficiens. Ut enim in aliis negotiis, ita etiam in hoc necessaria & sufficiens diligentia multum latè patet. Id quod etiam ex Pontificum more in definiendis controuersis confirmare possumus. Multæ enim ac variæ illorum definitiones exstant in Ecclesia, quæ omnes habentur infallibiles; neque tamen illi semper ratione eadem ad definiendum processerunt. Aliquando enim ad id conuocârunt Episcoporum Concilium (Nam & Concilij definitionis auctoritas non ex multitudine, sed ex Pontificis auctoritate potissimum pendet, sicut supra confirmatum est) aliquando sine Concilio ipsi definirunt. Quare sicut in hoc, arbitrio suo sunt usi, sic etiam in aliis, quæ ad modum diligentiam spectant, illo citra culpam aliquam uti posse videntur.

Ex quo nouitia cuiusdam auctoris, eaq; minimè tolerabilis, opinio reuincitur. Qui Pontifici in vtenda sua auctoritate usque adeò angustos limites præscribit, ut censeat, illum infallibiliter non definire, nisi de consensu
Cardi-

Cardinalium definiat. Itaque distinguit hoc loco inter Romanam Ecclesiam seu Apostolicam sedem, & ipsum Romanum Pontificem. Apostolicam sedem ait nō Pontificem modò, sed etiam collegium Cardinalium continere. Hanc proinde dicit errare in definiendo non posse. Pontificem verò, si absque consensu & approbatione Cardinalium definiat, errare posse. Hęc sententia meritò viris^a doctissimis valde displicet. In alterutrum enim incommodum incurrit, quorum vtrumque maximum, neque vlllo modo ferendum est; videlicet, aut auctoritatem infallibiliter confirmandi fratres in fide non Petro tantùm, & illius successoribus à Christo Domino collatam fuisse, sed etiam Cardinalibus; qui est error in fide manifestus: aut certè auctoritatem hanc Pontificis, quod attinet ad eius vsum infallibilem, esse Cardinalium sententię quasi alligatam, hoc est, si Pontifex sine illorum consensu aliquid in fidei controuersia definiat, non obligari Ecclesiam ad ipsum audiendum iure diuino, siquidem ita errare possit. Quod etiam planè commēritium atq; absurdum est, cū semper teneatur Ecclesia Pastori suo assentiri, quem solum fidei magistrum infallibilem ab ipso Christo accepit, vt ex suprà dictis patet.

Neque verò nego, quin Pontifices conuenientissimè faciant, quòd Cardinalium de controuersis fidei iudicia consulunt, in definiendo. Solum assero non esse hoc ita necessarium, vt nisi fiat, errare Pontifex possit, aut etiam contra officium suum sit peccaturus in definiendo. Quin imò dicimus, posse illum pro negotij conditione aliorum duntaxat Doctorum opera ad eam rem vti: sicut sine controuersia posset, quando Cardinales ipsi inter se minimè consertirent, & oporteret questionem à Pōtifice definiri. Quare rectissimè Melchior^b Ca-

^a Lege præfertim Canū, lib. 6. de locis Theolog. cap. vltimo.

Incommoda istius falsa opinionis.

Rectè consulti à Pōt. de religionis controuersis collegium Cardinalium.

Id tamen non esse alioqui penitus necessarium.

^b Loco suprà citato.

nus notat, in iudicio fidei non esse inter Apostolicam sedem seu Romanam Ecclesiam, & Romanum Pontificem ita distinguendum, quasi iudicium sedis siue Ecclesie Romanæ sit infallibile, iudicium verò Romani Pontificis nõ item: quin potius esse hæc re ipsa vnum & idem. Propterea enim sedes Apostolica seu Romana Ecclesia infallibilis dicitur, quia is, qui præest illi, auctoritatem habet perse infallibilem.

Ostendimus igitur in hac postrema parte nostræ tractationis, Pontificis sententiam, cum in rebus definiendis auctoritate sua vtitur, ab omnibus fidelibus recipi debere. Itemq; toties ea illum auctoritate vti, quoties in quæstionibus fidei controuersis sic alteram sententiam determinat, vt ad eam recipiendam obligare velit vniuersam Ecclesiam: & quas denique velut definiendi regulas, & qua ratione consulere ipsum oporteat, vt auctoritate illa sua legitime etiam, hoc est, sine culpa, vtatur.

Romanum Pontificem iudicem esse causarum religionis, confirmatur ad extremum perpetua Ecclesie consuetudine.

Quæ Pontificis auctoritas, in iudicando de causis religionis, cum aliis argumentis omnis generis (quæ in superioribus adducta sunt) tum illo quod sumitur ex ipsa Ecclesie praxi perpetua (de qua multa quoque parte præcedenti commemorauimus) clarissime confirmatur. Si enim iam vsque ab exordio Ecclesie memoriam temporis ordine repetamus, constat profectò controuersias omnes de religione motas, ex Diui Petri cathedra fuisse iudicatas, eosque tandem & solos, communi Ecclesie iudicio, hæreticos esse habitos, qui repugnârunt definitioni eius cathedræ. Etenim ortam quæstionem de obseruatione legalium in primis ipse Diuus Petrus in Apostolico Concilio terminauit. Deinde qui volebant Pascha non nisi decima quarta luna, etiam si Dominicus dies

Act. 15.

dies tunc non esset, celebrari debere, tandem obtinente sententia atque definitione Romani Pontificis ^b Victoris, hæretici sunt habiti, & à propria secta (vt fit) nominati ^c Quartadecimani. ^d Cornelius in Concilio Romano Nouatianorum damnauit errorem. Item damnauit idem ^e Cornelius atq; etiam ^f Stephanus errorem rebaptizantium hæreticos. Item ^g Arriani in Concilio Nicæno, Syluestri Legatis, Viro & Vincentio & Hosio, in eo præsentibus, & eodem postea Syluestro, ad Patrum petitionem, Concilium id cōfirmante, damnati sunt. Item Macedoniani in Concilio primo Constantinopolitano, quod ^h Damasus Pontifex ad eum finem suis literis mandauit cōgregari. Item ⁱ Nestoriani in Cōc. Ephesino, Cælestini Pontificis vices gerente D. Cyrillo. Itē Eutychni in Concilio Chalcedonensi, Paschasino & Lucentio, locum ^k Leonis tenentibus. Item ^l Pelagiani ab Innocentio & Zozimo. Item Monothelita in Synodo sexta, & Iconomachi in septima, similiter ^m præsentibus Romani Pontificis legatis. Item error Berengarij à ⁿ Leone nono & ^o Nicolao secundo: & Petri Abailardi ab ^p Innocentio secundo: & Gilberti Porretani ab ^q Eugenio tertio: & Abbatis Ioachimi ab ^r Innocentio tertio: & Begardorum ac Beguinarum à ^s Clemente V. & Ioannis V Viclephi, & Ioannis Hufs à ^t Martino V. & ^v Græcorum ab Eugenio quarto: Vt dubitare iam nemo possit, quin sententiæ quoq; nostri temporis Sectariorum, similiter à diuersis hoc nostro seculo Pontificibus condemnatæ, hæreticæ sint.

Quibus

^p Epist. 195. inter epist. Diui Bernardi. ^q In Concilio Remensi, teste Diuo Bernardo, sermone 80. in Cantica circa finem. ^r In magno Concilio Lateran. sub eodem Pont. ^s In Clementina ad nostrum, de hæreticis. ^t In Conc. Constantiensi. ^v In Concilio Florentino.

^b Euseb. lib. 5. c. 23. & 24.

^c Epiph. li. 2. tom. 1. hæres. 50. Augustin. hæres. 29.

^d Euseb. li. 6. cap. 33.

^e Euseb. li. 7. cap. 2.

^f Teste D. Augustino lib. 5. de bap. contra Donat. c. 23. Idq; apparet etiam ex D. Cypriano in epist. ad Pöpeium, quam epistolam Diuus etiã Augustinus illic commemo-

rat. ^g In actis eius Concilij. ^h Theodoretus lib. 5. c. 9. ⁱ Euagr. lib. 1. cap. 4.

^k In actis eius Concilij.

^l Augustinus lib. 2. Retract. cap. 50.

^m In actis illorum Concilij.

ⁿ In Concilio Vercell.

^o In Concilio Romano, & ab alijs etiam Pontificibus.

*Summa totius
Analysis.*

Parte VII. pro-
bat. 6. pro pri-
matu Dni
Petri.

Quibus rebus explicatis, non mihi iam aliquid ex iis, quæ initio proposui superest, quod præterea dicam, sed est tamen quod prudentem Lectorem ad extremum obsecrem, ut vel ipsa serie atque ratione huius Analysis fidei repetita, quanto operè à vera fide atque religione, qui sunt hodie Sectis additi, aberrant, velit secum perpendere. Nam, si Christianæ doctrinæ assensum præbere necesse est: Si prorsus nihil in vlla quæstione de ea doctrina, quantumvis per se difficili, quod à verissima sententia abhorreat, absque iactura salutis, sentire licet: Si auctoritas exstat aliqua, cuius magisterio commodè possint omnis conditionis homines, quantumvis rudes atque imperiti, discere, atque intelligere, quid in omni controversia cauendum, quid sequendum sit: Si auctoritatem huiusmodi, humanam etiam (diuina virtute suffultam) ut cum hominibus ipsis palàm loqui possit, esse oportet: Si ad eundem etiam finem perpetuò ea auctoritas in vera Ecclesia fidelium præsens ut vigeat, necesse est: Si eiusmodi fidelium Ecclesia, aut omnino nulla est (quod cogitare impium est) aut illa est, quæ Romano Pontifici tanquam pastori suo grex, adunata (ut Cyprianus inquit) adhæret: Si in ea ipsa vera Ecclesia fidelium ille idem Romanus Pontifex (ut successor Diui Petri) is est, super quem, tanquam super fundamentum firmum & immobile, ædificium Ecclesiæ totum spirituale consistit, atque ad eò docendi auctoritas constituta est; ut & Christus ipse & omnis antiquitas iis verbis asseueravit, quibus si negasset, nihil præterea ad perspicuam & planam determinationem eius quæstionis (ut supra notauimus) desiderarent Sectarij: Si hæc, inquam, omnia ita se habent; quod hætenus certè in hoc libro (si omnino quicquam

quam in causā religionis probari atque defendi potest) probatum à nobis, atque defensum est: quomodo non illi omnes in errore maximo religionis versentur, qui errantes extra vnum istud Ecclesiæ Catholicæ ouile sub vno Pastore constitutum, ad vocem Christi verissimam in suo Vicario loquentis obsurdescunt? Etenim, quod ipsi per se sibi videntur & loquentem in Scripturis Christum audire (cū tamen eam ille vocem suam non nisi ex ore Ecclesiæ percipi velit) & lumen in iisdem Scripturis videre; (cū tamen in tenebris proprii & exigui iudicij sui Scripturæ lucernam, tanquam sub modio posuerint) id verò blandiente (inquit verissimè D. Cyprianus) *aduersario, atq; fallente fit, qui, secundum Apostoli vocem, transfingurat se velut Angelum lucis, & ministros subornat suos, asserentes noctem pro die, interitum pro salute, desperationem sub obitu spei, perfidiam sub prætenu fidei, Antichristum sub vocabulo Christi: ut dum verisimilia mentiuntur, veritatem frustrentur.* Vbi è vestigio, illa ipsa ferè, qua nos, Analyti fidei, eodemque compendio, ad eiusmodi Pseudochristianorum errorem cōuincendum, vtens Diuus Cyprianus: *Hoc, inquit, ideo fit, fratres dilectissimi, quia ad veritatis originem non reditur, nec caput queritur, nec magistri caelestis doctrina seruatur. Quæ, si quis consideret & examinet, tractatu longo, atq; argumentis opus non est. Probatio est enim ad fidem facilis COMPENDIO veritatis. Loquitur Dominus ad Petrum: Ego dico tibi, inquit, quia tu es Petrus, & super istam petram edificabo Ecclesiam meam, & porta inferorum non vincunt eam, &c.* En sententiā Cypriani, quod sit compendium probandæ veritatis? nempe, vt ad eam auctoritatem, quam Diuo Petro & successoribus Christus attribuit, tanquam ad regulam certam, atq; amissum verita-

Lib. de vnit.
Eccles.

Ibidem

tis, doctrina exigatur. *Quomodo enim, inquit, qui cathedram Petri, super quam fundata est Ecclesia, deserit, in Ecclesia se esse confidit? Te, Christe, precor, ut & nobis, qui summo gratiae tuae beneficio sanctissimam religionem ex hac cathedra discimus, eidem etiam in posterum perpetua communione consociari, & iis, qui nefario errore illi resistunt, ad eam aliquando tandem redire, quae tua est benignitas atque clementia, contingat.*

Laus DEO & beatissima Virgini sanctissimae Dominae nostrae.

QVÆDAM ALIQVIBVS IN LOCIS EO
MODO, QVI SVBIVNGITVR, ADDENDA.

Pagina 82. versu 10. post dictionem, fideles; hac è vestigio sunt addenda.

NAM quod phanatici illi Sectarij, qui contempta Scriptura solis fomniis priuatarum reuelationum niti volunt, illud præterea Diui Pauli vigere solent: *Esca occidit, Spiritus autem viuificat*; confutatione vix indiget. Neque enim his verbis Apostolus aut perniciosam aut inutilem ipsam per se Scripturam (quam alias prodesse, *Et perfectus sit homo Dei* verissime affirmat) significauit, sed vel ab ipsa certè illos redargui & damnari, qui spiritu gratiae & charitatis non eius præceptis obsequuntur, qui que nudis illius verbis, neglecto vero sensu, ad errorem abutuntur, ut fecerunt Iudæi & faciunt omnes hæretici: utroque enim modo eum locum D. Augustinus benè interpretatus est.

Pag. 101. versu 24. post dictionem, exposuimus; hoc inseratur.

QVIN omnes alij quoque Scripturæ loci, qui propriis & planis verbis sunt scripti, eò etiam clariores, ex ea parte, quàm aliæ Scripturæ propheticarum auctorum, censeri possunt, quò minus humanæ eloquentiæ artificio facti sunt. Quae quidem ratione rectè Patres affirmare solent Scripturam facilem & planam esse, videlicet per se, quatenus ferè vitur proprio & simplici sermone.

2. Corinth. 3.

2. Timoth. 3.

*Lib. de spiritu
& lit. c. 4. & 5.
& lib. 19. contra
Faustum, c. 8.
& serm. 70. de
tempore, &
alias.*

*Vide D. Cyrillum
lib. 7. contra Iu-
lianum, circa
medium.*

Pag.